

klimasvingning, som vi har haft mulighed for at måle, undersøge og muligvis forklare“.

Den simple sammenhæng, som man tidligere mente at kunne finde mellem gletschersvingninger og klimasvingninger, har ved de nyere undersøgelser måttet opgives, og hele problemet er betydelig mere kompliceret end først antaget. De fleste gletschere synes at have deres egen rytme, således at det tager en vis årrække, inden en klimaændring begynder at gøre sig gældende, og tidspunktet er forskelligt for de forskellige gletschere. Det er derfor også lidet sandsynligt, at gletschernes størrelsesvariationer skulle påvirkes af de ganske kortvarige klimatiske fluctuationer, som f. eks. de 11-årige solpletperioder. Og de fleste af den nordlige halvkugles gletschere vil sikkert fortsætte tilbagegangen også i de førstkomende år.

Bogens sidste afsnit behandler forskellige af de iagttagelser over virkningen af klimasvingningen, der vil være de fleste skandinaviske læsere velkendte, og som også tidligere i mere udførlig form er behandlet af Ahlmann andetsteds.

Børge Fristrup.

Fra Hundevagt til Hundeslæde. Ejnar Mikkelsen fortæller. Gyldendal 1953. 212 sider, illustrationer og kort. 19×25 cm. Kr. 19,50.

Ejnar Mikkelsen er i dag „the grand old man“ mellem danske arktiske rejsende. Han har deltaget allerede i Amdrups Antarctic-ekspeditionen og har siden da været med på eller selv ledet ekspeditioner, ikke blot til Grønland, men i næsten alle egne af Arktis. Det er spået ham af en indisk vismand, at han skulle komme til at vandre i lande, der var underligt hvide og øde, og igennem disse lande skulle hans spor føre ham vidt omkring. Hans liv skulle blive fuldt af farer, men også af glæder, og han skulle blive 83 år. Det første har slået til, og man må håbe, det sidste også passer, at han mindst bliver 83 år, for en mere veloplagt fortæller har vi ikke haft i dansk memoirelitteratur. Fra hundevagt til hundeslæde er første bind af en forhåbentlig lang række bøger om Ejnar Mikkelsens eventyrlige bedrifter. Bogen behandler tiden, fra han som ung knægt stikker til søs, runder Kap Horn og sejler på de 7 have, hans deltagelse i Amdrups bådfart, i Balwin-Ziegler ekspeditionen, og slutter med, at han går i land for at starte på nye arktiske rejser, efter at han en overgang havde været styrmand og til slut kaptajn på en fransk damper, der sejlede på Afrika. Samtidig får vi at vide om hans kamp for, at Danmark skulle udruste en mindre ekspedition for at undersøge mulighederne for hvalfangst ved Ant-

arktisk. Med den viden, vi i dag har om den norske hvalfangst, der vovede springet, kan vi kun beklage, at ingen af de finansmænd og industrimænd, han henvendte sig til, havde blik for, hvad tømmer og muligheder der var i den unge, meget naive og optimistiske sømand, der rendte dem på dørene.

Man glæder sig til de kommende bind.

Børge Fristrup.

Oxford Economic Atlas of the World. Oxford University Press 1954.

19,5×26,5 cm. 113 sider plus index og appendix 152 sider.

Med den rivende udvikling, som det erhvervsgeografiske grundlag for jordens førende kulturlande i øjeblikket undergår, følger den ulempe, at oversigterne forældes særdeles hurtigt. Dette medfører store vanskeligheder for al undervisning og oplysning, fordi det er vanskeligt at holde lærebøger og håndbøger ajour. I så henseende vil nærværende arbejde repræsentere et værdifuldt hjælpemiddel. Man har lagt et meget stort og grundlæggende arbejde i tilrettelæggelsen, ikke blot i tilvejebringelsen af råmaterialet, men også i den redaktionelle behandling, den tekniske fremstilling og i hele fremstillingen af stoffet. Gennem en anvendelse af farver, ikke blot i kort, men også i diagrammer og tabeller, har man opnået en sjælden overskuelighed og muliggjort en meget hurtig orientering. Det foreliggende atlas indeholder et stort antal verdenskort med udbredelse og intensitetsforhold for alle de vigtigste produkter, som spiller en rolle i menneskehedens forsyning med varer. Råstoffer, disses forarbejdelse, transport og forbrug behandles ret indgående talmæssigt i form af tabeller, i diagrammer og kort samt koncentrerede beskrivelser.

I det store og hele er det lykkedes at tilpasse fremstillingsformen for kortene på en sådan måde, at der er et rimeligt forhold mellem kortets indhold og dets målestok. Men stundom når man dog grænsen for rimelige fremstillingsformer. Et typisk eksempel er befolkningskortet, hvor man vel nok må siges at være gået ud over prikortets naturlige anvendelsesområde. Der kan som altid ved bedømmelse af den slags arbejder rejses diskussion om talmaterialets art og sammenlignelighed, men en foreløbig anvendelse af værket tyder på, at danske geografer med stort udbytte vil kunne bruge det.

Niels Nielsen.

Esther Skouboe: Syd-Afrika, de stridende racers land. Gads Forlag, København 1953. 18×25 cm, 170 sider, talrige illustrationer.

Forfatterinden er cand. polit. Hun havde tilbragt nogle år i Australien, før hun tog til Syd-Afrika. Om begge lande har hun